

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURA GENERALĂ
IEȘIRE Nr. ... 9421 ... / ... 3. APR. 2023

Domnului CRĂCIUN STELIAN-PETRU

Șeful Poliției Municipiului Zalău

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN SĂLAJ - POLIȚIA MUNICIPIULUI ZALĂU

Telefon:0260 602232; Fax:0260 611235; Email:politia.zalau@sj.politiaromana.ro

RECOMANDAREA

Nr. ... 41 ... din ... 3 APR. 2023 ... 2023

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, Biroul Teritorial Cluj-Napoca a transmis o propunere de sesizare din oficiu Avocatului Poporului, referitoare la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și tinerilor, în vederea clarificării situației unui minor, în vârstă de 11 luni, folosit în scop de cerșetorie. Potrivit relatărilor din presă polițistii de ordine publică din cadrul Poliției Municipiului Zalău au întocmit dosar penal unei femei din municipiul Zalău care apela la mila publicului, folosindu-se în acest scop de un copil minor

În vederea soluționării dosarului și a lămurii aspectelor relatate în presă au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei municipiului Zalău și de la Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj.

Cadrul legal incident:

- **Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;**¹

¹ Art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ,

- **Legea 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane** – art. 2 alin 2 prin exploatarea unei persoane se înțelege activitățile prevăzute la art. 182 din Codul penal;

- **Codul Penal**, cu modificările și completările ulterioare art. 182 Prin exploatarea unei persoane se înțelege: d) obligarea la practicarea cerșetoriei;- Art. 214: Exploatarea cerșetoriei

(1) *Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilități fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foioase patrimoniale de pe urma acestei activități se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*

(2) *Dacă fapta este săvârșită în următoarele împrejurări: a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerșește; b) prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.*

Art. 215: *Folosirea unui minor în scop de cerșetorie - Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezența unui minor, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*

- **Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale**, cu modificările și completările ulterioare - Art. 40 pct. (2) *Serviciile sociale au la bază identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup și elaborarea planurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate –*

- art. 66 alin. (5) *Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de stat, precum și de orice persoană fizică sau juridică, publică ori privată.*

- art. 66 alin. (6) *În situația în care părintele/reprezentantul legal se folosește de copil pentru a apela la mila publicului, cerând ajutor financiar sau material, precum și în situația în care copilul a fost victima abuzului/neglijării/exploatării/traficului exercitat de părinte/reprezentant legal, serviciul public de asistență socială organizat în subordinea consiliului județean/consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București inițiază, în momentul constatării faptei, demersurile necesare instituirii măsurilor de protecție specială prevăzute de lege;*

- **Metodologie din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al**

medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenență, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență. (3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului

documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin **Hotărârea de Guvern nr. 691/2015 - Art. 6 pct. (1) Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială. Art. 12 pct. (1) În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului.**

Concluzii:

În situația care face obiectul sesizării din oficiu, mama, apelează, în mod repetat la mila cetățenilor, folosindu-se în acest scop de fiica sa minoră, în vârstă de 10 luni, fapt ce prezintă un real pericol, copilul, în acest caz, fiind folosit ca un obiect, ceea ce duce la lezarea demnității umane, afectează sănătatea sau chiar viața minorului, acesta de cele mai multe ori fiind ținut la temperaturi scăzute sau foarte ridicate, în ploaie, vânt, zăpadă, etc. Astfel, folosirea copilului în cerșetorie, de către părinți/reprezentanți legali ori de către alte persoane care îl are în grijă, conduce la o stare de pericol ce afectează dezvoltarea fizică, morală și intelectuală a minorului, putând fi întrunite și elementele constitutive ale infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, prevăzută de art. 197 Cod penal².

De asemenea folosirea minorului în scop de cerșetorie, pe termen lung poate conduce la creșterea nivelului de nesiguranță a minorului, a agresivității, intervine abandonul școlar, dificultăți în integrarea socială, pierderea respectului de sine și fașă de regulile de conviețuire socială, utilizarea substanțelor interzise, implicarea în alte activități ilegale, lipsa unui trai decent, afectarea gravă a sănătății, etc.

Astfel, Legea nr. 272/2004 vine și stipulează clar că sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ, precum și în orice altă instituție publică sau privată care furnizează servicii sau desfășoară activități cu copii³.

Mai mult decât atât, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv⁴.

² Art. 197: Relele tratamente aplicate minorului

Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de orice persoană în grijă căreia se află minorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

³ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 95

⁴ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

Se remarcă faptul că, deși incidentul a avut loc în data de 7 februarie, abia în data de 17 februarie, ulterior transmiterii adresei de către Instituția Avocatul Poporului, Poliția municipiului Zalău a informat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, care de altfel, prin adresa nr. 3922/2023 comunică ca dată de raportare a cazului de către IPJ Sălaj, data de 22 februarie 2023.

Direcția de Asistență Socială din cadrul primăriei municipiului Zalău, prin adresa nr. 6563/2023 transmite faptul că instituția nu a fost sesizată de către Poliția municipiului Zalău, în condițiile în care potrivit prevederilor art. 66 alin 6 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare - *în situația în care părintele/reprezentantul legal se folosește de copil pentru a apela la mila publicului, cerând ajutor financiar sau material, precum și în situația în care copilul a fost victima abuzului/neglijării/exploatării/traficului exercitat de părinte/reprezentant legal, serviciul public de asistență socială organizat în subordinea consiliului județean/consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București inițiază, în momentul constatării faptei, demersurile necesare instituirii măsurilor de protecție specială prevăzute de lege.*

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. **Șeful Poliției Municipiului Zalău, județul Sălaj**, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

b) Punerea în aplicare cu celeritate a prevederilor legale care stabilesc obligația de a sesiza de urgență Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, respectiv Direcția/Serviciul de asistență socială de la nivelul autorităților publice locale, de fiecare dată când reprezentanții instituției intră în contact cu un copil și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente, inclusiv transmiterea datelor de identificare ale minorilor pentru a beneficia de protecție și sprijin individualizate;

c) Colaborarea eficientă cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj pe parcursul instrumentării dosarelor penale care au ca subiecți pasivi minori, cu

respectarea principiilor stabilite prin art. 3³ din Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor⁵;

d) Instruirea personalului care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile legale în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului.

2. Șeful Poliției Municipiului Zalău, județul Sălaj va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI
Renate Weber

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet vă prelucurează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derularea evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formularelor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poșta la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcp@dataprotection.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.

⁵ Art. 3³ ”Informarea, sprijinirea și protecția victimelor infracțiunilor se realizează cu respectarea următoarelor principii generale: d) *parteneriatul - autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute de lege cooperează pentru asigurarea accesului victimelor infracțiunilor la serviciile de sprijin și protecție necesare; f) complementaritatea și abordarea integrată - pentru asigurarea unui răspuns rapid și eficient la nevoile speciale ale victimelor infracțiunilor, măsurile de informare, de sprijin și de protecție a victimelor infracțiunilor trebuie corelate și abordate integrat cu alte măsuri și servicii din domenii conexe: economic, de ocupare, educațional, sănătate; h) interesul superior al copilului - în cazul în care victima este un copil, se asigură luarea în considerare în primul rând a interesului superior al acestuia, evaluat în mod individual, așa cum este acesta definit în Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare; i) confidențialitatea - activitatea de informare, sprijin și protecție a victimelor se realizează cu păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află; j) siguranța victimei - procedura de referire, precum și furnizarea serviciilor de informare, sprijin și protecție sunt realizate astfel încât să se asigure securitatea personală a victimei și a membrilor familiei în situațiile în care se impune; k) celeritatea - victimele infracțiunilor au dreptul la asigurarea serviciilor de informare, sprijin și protecție conform prezentei legi în mod prompt, astfel încât efectele negative ale comiterii infracțiunii să nu se agraveze.”*

